

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
پیشگفتار	۱
فصل اول: نقش و مسئولیت مدرس	۳
احاطه بر موضوع درسی (صلاحیت فنی)	۵
مزایا	۵
محدودیتها	۶
صلاحیت حرفه‌ای	۸
برنامه‌ریزی درسی	۸
ارائه دروس	۹
ارزشیابی پیشرفت تحصیلی	۱۰
صلاحیت شخصی	۱۱
خصوصیات ذاتی فرد	۱۱
تدريس و دانش‌پژوهی	۱۹
تفاوتها در کلاس	۲۱
فرهنگ سازمانی	۲۳
نتیجه	۲۴
منابع	۲۵
فصل دوم: برنامه‌ریزی و آغاز به کار	۲۷
برنامه‌ریزی درسی	۲۸
رویکرد کلی سیستمها	۲۹
برنامه ریزی یک درس	۳۱
دروس مورد مطالعه	۳۲
سرفصل دروس	۴۱
تبديل محتوای درس به اهداف عینی	۴۶
آموزش بر اساس نتایج کار	۴۷
اهداف کلی و اهداف عینی	۴۷
عوامل اهداف عینی مربوط به عملکرد	۴۹
نگارش اهداف عینی	۵۱
فهرست بررسی اهداف عینی عملکرد	۵۴

۵۵	طراحی الگوهای بسته‌بندی شده یادگیری و آموزشی
۵۶	محتها و مواد درسی
۵۸	قالبها و شکلها
۵۹	طرح درس
۶۶	نتیجه
۷۰	منابع
۷۲	فصل سوم: یادگیری انسان: موانع و تسهیلات آن
۷۴	نظریه‌ها و اصول یادگیری
۷۵	یادگیری از طریق تجربه
۷۶	عملکردهای مبین یادگیری
۷۷	یادگیری روانی - حرکتی
۷۷	یادگیری شناختی
۷۸	نقش حافظه در یادگیری
۸۱	فرایندهای یادگیری
۸۱	یادگیری از طریق آزمایش و خطا
۸۳	یادگیری از طریق مشاهده
۸۴	یادگیری از طریق انجام دادن کار
۸۵	انتقال یادگیری
۸۹	منحنیها و فلاتهای یادگیری
۹۵	شرایط و انواع یادگیری
۹۶	یادگیری به عنوان یک نظام
۹۷	سطوح یادگیری
۱۰۱	تفاوت‌های فردی
۱۰۳	استعداد و شایستگی، توانش و موفقیت
۱۰۵	هوش و یادگیری
۱۰۹	خصوصیات جسمانی و یادگیری
۱۱۱	نیازها، خواستها و علائق
۱۱۷	ناکامی فراگیر
۱۲۴	تفاوت‌های موجود در عملکرد افراد
۱۲۷	رابطه آموزش و یادگیری
۱۳۰	اطلاع از نتایج
۱۳۱	تکرار و تمرين
۱۳۲	اثر شخصیتی مدرس

۱۴۰	نتیجه
۱۴۲	منابع
۱۴۴	فصل چهارم: انتقال مطالب آموزشی
۱۴۴	روش سخنرانی
۱۴۶	برنامه‌ریزی برای ارائه مطالب
۱۴۹	ارائه سخنرانی
۱۶۱	جمع‌بندی و نتیجه‌گیری از مطالب ارائه شده
۱۶۳	روش نمایش علمی
۱۶۴	متناسب بودن
۱۶۸	برنامه‌ریزی برای نمایش علمی
۱۷۰	اجرای نمایش علمی
۱۷۶	پیگیری درسی که به روش نمایش علمی ارائه شده است
۱۷۷	راهبردهای پرسش شفاهی
۱۷۸	انواع سؤالات
۱۸۱	خصوصیات سؤالات خوب
۱۸۳	ارزش سؤال کردن
۱۸۳	استفاده مؤثر و اثر بخش از سؤال
۱۹۰	مباحثه و سایر روش‌های مشارکت گروهی
۱۹۱	نقش مدرس در بحث و مشارکت گروهی
۱۹۴	مباحثه هدایت شده
۱۹۷	محاسن و معایب روش مباحثه
۱۹۹	برنامه‌ریزی برای یک جلسه مباحثه
۲۰۰	مفاهیم اصلی در رهبری مؤثر جلسه مباحثه
۲۰۱	تدریس از طریق مباحثه
۲۰۴	روش‌های مشارکت گروهی
۲۰۶	ایفای نقش
۲۰۶	طوفان مغزی
۲۰۶	فرایند گروه اسمی
۲۰۹	دوایر کیفیت
۲۱۲	نتیجه
۲۱۷	منابع
۲۱۹	فصل پنجم: استفاده از فناوری برای تسهیل آموزش و یادگیری
۲۲۱	فناوری رسانه‌های آموزشی

۲۲۱	تأثیر رسانه‌ها در یادگیری
۲۲۲	نیاز به رسانه‌های آموزشی
۲۲۳۱	طبقه‌بندی رسانه
۲۲۴	انواع رسانه‌ها و فناوریهای مربوط به آنها
۲۲۸	استفاده صحیح از فناوری رسانه‌ها
۲۳۳	عوامل مؤثر در استفاده از رسانه‌ها
۲۳۴	مواد و وسایل رسانه‌های آموزشی
۲۳۴	پروژکتور اورهд
۲۳۹	پروژکتور اسلاید
۲۴۰	پروژکتور فیلم استریپ
۲۴۱	پروژکتور اوپک
۲۴۲	تصاویر متحرک (سینما)
۲۴۳	تلویزیون و ویدئو
۲۴۵	تجهیزات شنیداری
۲۴۵	شبیه‌سازها
۲۴۸	تصاویر غیرنورتاب
۲۴۹	تخته گچی (سیاه)
۲۴۹	تابلو پارچه‌ای
۲۵۰	مدلهای
۲۵۱	آموزش برنامه‌ریزی شده
۲۵۷	فناوری ریزرايانه‌ها
۲۵۸	سخت‌افزارهای ریزرايانه‌ها
۲۶۰	نرم‌افزارهای ریزرايانه‌ها
۲۶۲	سواد رایانه‌ای
۲۶۳	آموزش با استفاده از ریزرايانه‌ها
۲۷۱	ریزرايانه‌ها به عنوان دستیار مدرس
۲۷۸	کاربرد ریزرايانه‌ها در آموزش مدرسان
۲۸۲	نتیجه
۲۸۵	منابع
۲۸۷	فصل ششم: امتحان و ارزشیابی
۲۸۹	هدف ارزشیابی
۲۹۰	انواع ارزشیابی
۲۹۳	آمار توصیفی
۲۹۸	آزمون پیشرفت تحصیلی

۳۰۰	ارزشیابی پیشرفت تحصیلی از طریق مشاهده
۳۰۳	خصوصیات آزمونهای عملکردی
۳۰۴	خصوصیات آزمونهای کتبی
۳۰۵	اعتبار
۳۰۶	ثبات
۳۰۷	عینیت
۳۰۷	جامعیت
۳۰۷	عملی بودن
۳۰۸	آزمون‌سازی
۳۱۲	تهیه سؤال
۳۲۳	ارزشیابی و ثبت نتایج سؤالات امتحانی
۳۲۶	تعیین سطح دشواری
۳۲۶	محاسبه جدول قدرت تشخیص
۳۲۷	تخصیص نمره
۳۲۸	تبديل نمرات به طبقه‌بندی الفبایی
۳۳۰	نتیجه
۳۳۲	منابع

پیشگفتار

کتاب راهنمای تدریس در دانشگاهها کتابی است که می‌تواند به کلیه اعضای هیأت علمی بخصوص مدرسانی که سابقه تدریس چندانی ندارند و همچنین دانشجویان رشته‌های تعلیم و تربیت و تربیت مدرس کمک عملی شایانی بکند.

با توجه به اینکه مترجم خود سالها کارگاههای عملی مهارت‌های تدریس را در دانشگاههای مختلف کشور برای اعضای هیأت علمی اجرا کرده است، مطالب این کتاب را بسیار سودمند و مناسب می‌داند و مطالعه آن را به کلیه اعضای هیأت علمی توصیه می‌کند.

در این کتاب راهنمایی‌هایی در زمینه نقش مدرس و مسئولیت‌هایی که بر عهده اوست ارائه شده و تأکید شده است که مدرسان باید اهمیت تدریس را تشخیص بدهنند و از تأکید بیش از حد بر پژوهش صرف بپرهیزنند. همچنین در کتاب نحوه برنامه‌ریزی برای آغاز کلاس و نیز یک دوره تحصیلی بیان شده و راهنمایی‌هایی در مورد پیشبرد قدم به قدم برنامه‌های آموزشی مطرح شده است. در فصول مختلف کتاب نیز فناوری‌های واسطه در امر تدریس و همچنین چگونگی استفاده از آنها در تسهیل امر آموزش و فراغیری معرفی شده و توصیه‌های بسیار مفیدی در مورد روش‌های مختلفی که می‌توان از آنها در تفهیم بهتر مطالب به فراغیران کمک گرفت آورده شده است. در انتهای کتاب نیز درباره چگونگی ارزشیابی دانشجویان، نمره‌دهی به آنها و نیز چگونگی بازخورد گرفتن مدرس و دانشجو از پیشرفت

کار بحث شده است.

در پایان لازم می‌دانم از مسئولان سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت) که در انتشار این کتاب با اینجانب همکاری صمیمانه داشته‌اند تشکر نمایم.

ویدا میری